Wie niet stemt heeft niets te zeggen?

Door Tommy Ryan

- Verschenen: augustus 2012
- Bron: inBeweging #2, 2012

Wie niet stemt heeft niets te zeggen?

In de komende periode zal je het vast weer veel horen: “Wat ga jij stemmen?”. Als je hier niet echt een antwoord op weet ben je geen uitzondering. Velen voelen zich totaal niet gerepresenteerd door enige politieke partij. Soms kan je jezelf wel vinden in een paar vage leuzen voor “vooruitgang” en “verandering” die de ene of andere partij heeft, maar als je in de programma's duikt komen de algemeenheden al snel naar boven. Elke partij pretendeert het beste voor te hebben met 'het land'. En dat zal vast ook wel zo zijn, maar over de manier waarop ze dat dan willen bereiken en vooral wie er bij dat 'betere land' horen, is vaak heel wat mis.

Vaak hoor je van je omgeving dat als je niet gestemd hebt, je ook niet mag klagen over waar je het niet mee eens bent. Dat je er ook niets aan gedaan hebt om het te veranderen. Maar is stemmen wel een manier om iets te veranderen? Hoe vaak hebben politici echt gedaan wat ze beloofden? En als ze dat ene ding doen wat ze beloofden, doen ze dan niet ook weer 'tig andere dingen waar je helemaal niet achter kunt staan? En hebben we eigenlijk wel zelf gekozen dat het politieke systeem zo in elkaar zit zoals dat het nu is?

Het zijn vooral die laatste vragen die een antwoord bieden op de hoofdvraag. Verder uitgewerkt stellen ze of je de verplichting hebt te stemmen omdat een instantie buiten jezelf je die mogelijkheid opdringt – zelfs als je jezelf helemaal niet kan vinden in het gene waaruit je uit dan moet kiezen. Of als je überhaupt de manier waarop de politiek wordt bedreven – meerderheidsstem bijvoorbeeld, of onherroepelijke representatie afwijst. Er wordt door het huidige systeem – de liberale democratie – aanspraak gemaakt op het 'sociale contract'. Een metafoor die onder andere door politiek filosofen als Rousseau, Hobbes en Locke werd gebruikt als de verbeelding van het het afdragen van eigen initiatief en verantwoordelijkheden aan een overheid en staat. Het is een belangrijk onderdeel van hoe de staat onze samenleving organiseert en hoe deze zichzelf hierbinnen legitimeert.

Als anarchisten stellen wij echter dat vrije organisatie en associatie de belangrijkste grondvesten zijn van een vrije en rechtvaardige samenleving. De relatie die je met iemand of een groep mensen aan gaat moet op elk moment ook weer vrijwillig kunnen worden beëindigd.

Hoewel we zijn opgevoed en opgeleid om in dit systeem te functioneren, heeft het tekenen van het eerder genoemde 'sociale contract' echter nooit daadwerkelijk plaatsgevonden. En ook is er geen mogelijkheid tot het opzeggen ervan. Er is in het geval van verwerping dus geen mogelijkheid tot het opzeggen en daarmee vergaat de vrijwilligheid van de associatie. Hiermee kun je de legitimiteit van dit contract denk ik legitiem van de hand wijzen. Wat dan daarmee ook geld voor de vorm van organisatie volgens de parlementaire democratie, de Tweede Kamer en haar andere instanties.

Niet stemmen creëert nog geen alternatief

Uiteraard is dit een nogal filosofisch en abstract verhaal en gaat dit vooral over schuldgevoel. Wat belangrijker is echter, is het alternatief op al dan niet stemmen. Want zowel stemmen als ook enkel niet-stemmen creëren nog geen alternatief.

Een alternatief ontstaat pas op het moment dat we hier iets tegenover stellen. Dat vergt inzet, studie en organisatie. Door onze stem te behouden en deze niet te laten afnemen door politici of bazen kunnen we zelf onderzoeken hoe we onze leefomgeving willen inrichten - hoe we willen werken, leven, lieven – en onze vonken de kans geven uit te groeien tot een sterk vuur van werkelijke verandering die niet direct geketend is in de beperkingen van de oude financiële en hiërarchische wereld.

Net als dat verdrukking en machteloosheid een product van mensenhanden kunnen zijn, kunnen we met hard werken ook vrijheid en gelijkheid doen kiemen en oogsten. Er is een rijke geschiedenis van antiautoritaire experimenten en initiatieven en de pogingen om vrij te breken zijn ook nu overal over ter wereld te zien – van de opstanden in het Midden-Oosten en de Occupy-beweging en van Griekenland tot Zuid-Amerika en via de andere andere kant terug.

politiek, parlementarisme

From:
https://anarchisme.nl/ - **Anarchisme.nl**

Permanent link:
https://anarchisme.nl/namespace/wie_niet_stemt_heeft_niets_te_zeggen?rev=1517956869

Last update: **16/10/19 09:40**